

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Buceri fluctuatio, etiam postquam Lutheri partes professus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

ret, sibi placere ut annorū superiorum offensiones oblivione aboleantur & pax inter eos vigeat & c. (a) Atque id est, quod Lavaterus ait, *Bucerum postquam se diu multumque torfisset, nec tamen id quod cupiebat posset assequi, ad Lutheri quidem partes se adiunxisse sed non aliam ob causam quam ut Argentoratum, ubi Pastoris munere fungebatur, in sedus Smalcaldicū posset recipi, à quo ij qui cum Luthero & Lutheranis non sentiebant, erant exclusi, missus fuit hęc secunda expeditione iterum Bucerus ad Lutherum, at non cum Capitone sed Lycosthene socio, à quibus acceptis literis Helveticis, Lutherus Calendis Decembris benigne respondit Placere sibi studium concordia, sed ominari non duraturum nisi compefcant turbulentos & c. ita larvata concordia, irreconciliabiles animos tunc obtexit. (b) Bucerus deinde Argentoratum reversus est.*

V. Quāvis autē Bucerus cum Saxonis Ecclesiis, se sentire palā profiteretur, suas tamen quāsdā opinioniones habebat medias, modo causā agens Lutheri quem nequaquam irritandum esse semper dicebat, modo Zuinglij favens opinioni, quā meditatio Buceriana in hoc posita erat, quod diceret Lutheri & Zuinglij opinioniones verbis tantum inter se dissidere. Adhuc quum Petrus Martyr insignis Calvinista Argentoratum venisset, ac concionem ad populum esset habiturus, vehementer à Bucero rogatus fuit, ut de Cœna Domini controversiam non attingeret, aut saltem obscuris verbis de tanto mysterio loqueretur, nec certi quidquam pro vel contra hanc aut illam sententiam pronunciaret. Cui tamen Martyr dicto audiens non fuit, sed aperte & palam ut Simlerus testatur, Zuinglij sententiam defendit. Bucerus certe nihil minus ferre poterat quam controversiam hanc coram populo discutari, eoque conscientijs hac in re quod vellent credendi libertatem permittendam aciebat. Bullingerum vero in Commentarijs super Matthæum (e) scribere non puduit, *se quidem semper suavisse, & etiamnum optare, ut quæstiones hæ de reali corporis Christi in Cœna Domini presentia in extrema abyfso fuissent sepulta, atque omnibus pro arbitratu suo quod vellent quisque credendi facta potestae. Et hæc ipsa fere verba, hoc idem vorum memini è Verbi quodam in Francia nostra Ministro à me auditum. Bucerus porro summum conciliandarum partium studium semper præ se tulit, eoque in nova Ecclesia exorta quæstione, statim se interponere solebat, inter partes ambiguas, &*

iam huic iam illi favens. Sic postquam Ulricus Dux VVitembergicus Hassiæ Landgravij opibus & armis ditionem suam recuperasset, & religionem mutare vellet, Snepfiusque à Luthero èo missus Lutheranismum, Blaureus vero Constantiā veniens Zuinglianismum int. od. cere studeret; ad rem coram Principe discutiendam vocatus Bucerus se tamquam media orem interposuit, dicens: *Corpus Christi in Cœna vere dari seu porrigi, nimirum in substantia, & essentia, iter, non vero in quantitate aut qualitate totaliter, id est, ita, ut locum occupet quo dicto, quisquis tandem eius sensus fuerit utriusque parti, aliquid dare conatur simul Lutheranismum ac Zuinglianismum inducere tentavit tanto peior singulis quanto duo mali iuncti peiores sunt unoquoque seorsim. Dux nihilominus pro Augustana Confessione pronunciavit, utque eam subditi sui sequerentur imperavit. Lutherum hominis hujus in constantia pæne ad insaniam redegit, quæ summo & feroci ingenio præditum noverat, eoque nihil magis metuebat, quam ne sua auctoritate, quam quanto pete ipse hæcenus defenderat opinionem convelleret, aut certe magis dubiā redderet & suspiciam. Veruntamē non adeo diu Lutherus se tenere potuit, quin contra Sacramentarios caute agentes, exardescere & furere iterum inciperet, nam cum Anno 1543. Tigurini Biblia in Germanicam linguam transulissent Frofchoverus bibliopola exemplareorum VVittebergam velut munus amico Luthero misit, qui irritatus eo munere rescriptis ne sibi eiusmodi dona deinceps mitteret, nollet se participem esse Zvinglianorum conatum, utpote damnatorum hominum, & alios in damnationem præcipitantium. Tigurini igitur etiam versionem Lutheri aspernantes, opera Zvinglij in Tomos redacta ediderunt, idcirco Lutherus efferatus bellum cum Sacramentarijs, adeo per Bucerum conciliatis, instauravit Anno 1544. edens ultimam suam contra eos Confessionem de Cœna, qua omnes Sacramentarios Carlostadium, Zvinglijū, Oecolampadium & c. Et pariter damnavit, Zvinglijani tacti vehementer exacerbati sunt. Bucerus eos volens iterum componere nihil effecit, sed illi seq. Anno 1545, Apologiam contra Lutherum ediderunt.*

Cer-

a Vlenberg, Vit. Luth. cap. 27. num. 4. b Vlenberg, Vit. Luth. ibid. & cap. 28. num. 3. c pag. 235.

Certum est, inquit Historia Cœnæ, (a) Lutherum eum (loquitur de Anno MDXLIII.) in magnis difficultatibus esse versatum, ut qui cinctum undique se inimicis & ab ijs quibus fidebat, desertum se videret. De Buceri præcipue inconstantia & instabilitate querebatur. is enim Anno 1542. deficiente a fide Catholica Hermanno de VVeda Archiepiscopo Coloniensi, evocatus Bonnam, reformationem illius dicecios conscripserat edideratque, quæ extat, sed quod in ea de vera & reali corporis Christi in Cœna præsentia doctrinam non palam proposuisset, sed quodammodo celasset id alie senserat Lutherus & querebatur. Ad hanc reformationem Philippus initio vocatus fuerat, sed is in Bucero onus hoc reiecit. Eoque ad amicum scribens Lutherus ait, *Bucerum nihil aliud agere, quam reconciliationes tractare: experiturum tamen has artes nihil apud se valere. Se quidem ipsum nihil scripsurum, sed per Philippum, ut quam ipsi iratus sit intelligat, effecturum.* Advolarunt tunc Bonnam undique Apostatæ Monachi, ut vultures ad prædam, etiam ipse Melanchthon Anno 1543. sed Cleri ac Coloniensis Senatus & Civium zelo hi fugitivi ex claustris & ab Ecclesia apostatæ brevi tota dicecesi fugere cum deposito Archiepiscopo coacti sunt. refutavit enim clericus & universitas Coloniensis turpem illam Buceri & sociorum Reformationem, scripto quo incestus crimen Bucero typis est exprobatum, quod inani opera Melanchthon matrimonij falso nomine ceatus est obvelare. Sed uridictum est tenebrionis sole Catholicæ doctrinæ & zelo se exerente fugerunt primum doctrina deinde armorum ostentatione perstricti. (b)

VI. Bucerus, mox eum excucullatis monachis usitato, Capironis Symmylæ olim sui viduam in matrimonium duxit; qua mortua, ad secundas, deinde ad tertias nuptias convolvavit, illustri monachalis continentia exemplo. De matrimonio facile magistro suo assensum præbuit, ut scilicet a morosa uxore se expedire posset. *Quia Judæis, aiebat, permittitur fuit, factum cum prioribus divortio, alias ducere, ob cordis duritiem: idem Christianis licitum esse debere, si pacifice inter se coniuges vivere non possint.* (c) Porro videns Lutherum in Germania Zuinghamos & Bullingerum in Helveria, & Calvinum a se aliqua ex parte Argentorati nutritum atque educatum in Francia novo Evangelio propagando esse occupatos, valde florere, se pene, ob inconstantiam & conatum conciliandi, quæ conciliari non possunt, contemptum, in Angliam abiit, metu etiam ne ab Imperatore devictis Protestantibus victorioso,

manus sibi injicerentur. Duxit secum Paulum Fagium, eodem metu correptum, & Hebraicæ linguæ peritum: qui vix appulsus, Cantabrigiam petens, diem obiit XII. Novembris Anno MDXLIV. Sic Bucerus deserto suo grege, Angliam sibi turbendam suscepit. in qua post multa damna Catholicæ religioni illata, exacto triennio mortuus est Anno MDLI. ætatis anno LXI In extremo constitutus agone acerrimos conscientia mortuus sensit, nec minus ut in tota vita, de ijs in quibus cardo salutis nostræ vertitur, immo de adventu Christi dubitare visus est, ut Angli scribunt, & Lindanus Episcopus Ruræmundanus. (d) Liberinus ait, paullo ante mortem Sacramentariorum eum doctrinam professum, nec mirum ut qui eam semper cum Lutheranismum coniuoxit, & velut Eutyches Christi naturas, inter se confudit. Nicolaus Sanderus lib. II. de Anglicano schismate narrat, Bucerum aliquando à Duce Northūbricæ (Barone Pageto reginæ Consiliatio interprete) rogatum quid de præsentia Corporis Christi in Eucharistia crederet, respondisse: de ea se dubitare non posse, nisi de Evangelistarum Fide dubitare velit, *Sibi tamen non omnia quæ in N. T. de Iesu Christo scripta sunt, certa atque indubitata videri, quamvis hæcenus id aperte dicere noluerit.* Et hæc quidem dicendi libertate homo hic utebatur, quod Ducem illum parum religiosum esse sciret. At Apologia de Cœna Augustana ait, iam libere eum quid de hoc articulo sentiret, scribere cœpisse, *sed morte præventum, absolvere opus non potuisse.* Sic ut vivum, ita mortuum Bucerum pars utraque sibi vindicabat.

DE MIRACULIS ALIQUOT PER
Eucharistiæ Sacramentum à Deo factis eodem tempore quo à Sacramentarijs maxime impugnabatur.

CAPUT XII.

ARGUMENTUM.

I. In omni antiquitate exstare multa circa SS. Eucharistiæ miracula

V 3.

II. Mira-

a fol. 379. b Flenberg. Vita Melanchthon cap. 16. num. Arnold. Mehusovius lib. de schismate Hermanni VVedani. Surius &c. b In Matth. cap. 10. d In Syntag. pag. 53.